

R B M A G A Z I N E

www.russellbedford.pl

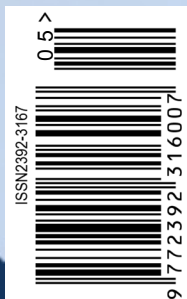
maj 5/2017

Odwrotne obciążenie w branży budowlanej
na wybranych przykładach

Ministerstwo Finansów przekazało do konsultacji
publicznych projekt rozporządzenia dotyczącego
raportowania według krajów (CbC Reporting)

Zmiany w Kodeksie Postępowania Administracyjnego w 2017 r.

Podstawowe zasady rejestracji spółki
zagranicznej na VAT w Polsce

Doradcy
Restrukturyzacyjni

POMAGAMY
SKUTECZNIE
WYKORZYSTYWAĆ
ROZWIĄZANIA
JAKIE OFERUJE
NOWE PRAWO
RESTRUKTURYZACYJNE

WWW.RBRESTRUKTURYZACJE.PL

RUSSELL BEDFORD NEWS

Relacja z warszawskiego spotkania przy kawie Russell Bedford 3

TEMAT NUMERU

Odwrotne obciążenie w branży budowlanej na wybranych przykładach 4

Ministerstwo Finansów przekazało do konsultacji publicznych projekt rozporządzenia dotyczącego raportowania według krajów (CbC Reporting)..... 6

PODATKI

Zmiany w Kodeksie Postępowania Administracyjnego w 2017 r. 8

Skarga na interpretację indywidualną bez wezwania organu do usunięcia naruszenia prawa 9

Członek zarządu również może ponieść odpowiedzialność osobistą za niedopełnienie obowiązków w zakresie cen transferowych 10

Podstawowe zasady rejestracji spółki zagranicznej na VAT w Polsce 12

Ostrzeżenie Ministra Rozwoju i Finansów przed optymalizacją podatkową przy użyciu FIZ 13

WYDARZENIA

Najbliższe wydarzenia i warsztaty polecane przez Akademię Russell Bedford 14

PRAWO

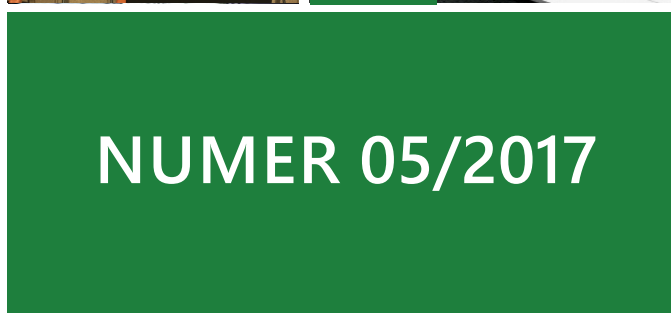
Następstwo procesowe w związku z przeprowadzonym procesem podziału przez wydzielenie na podstawie przepisu art. 529 § 1 pkt 4 kodeksu spółek handlowych 16

Uregulowania umowne v. uregulowania ustawowe skutków wręczenia zadatku 19

TWOJA FIRMA

Katalog szkoleń wyjazdowych lipiec-wrzesień 2017 20

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji.

Szanowni Państwo

Kolejne zmiany, jakie wprowadza Ustawodawca, mają uprościć i usprawnić procedury. W tym numerze przyglądamy się najważniejszym z nowości.

Kodeks postępowania administracyjnego został wzbogacony o nowe zapisy. W ich myśl nowym narzędziem załatwiania spraw ma być alternatywna dla decyzji administracyjnej, umowa administracyjna, zawsze sporządzana w formie pisemnej lub elektronicznej.

Pod kątem zminimalizowania zbędnych utrudnień wprowadzono także zmianę w zakresie wnoszenia skargi na interpretację indywidualną do usunięcia naruszenia prawa. Od 1.06. nie trzeba w tym celu wzywać dyrektora KIS.

Nieustannie wątpliwości budzą przepisy dotyczące odwrotnego obciążenia. W tym numerze przyglądamy się stanowisku dyrektora KIS, odnośnie do niektórych usług, świadczonych przez podwykonawców.

Przedmiotem Państwa rozterek jest też dokumentacja cen transferowych. Aktualne przepisy niestety zwiększają ryzyko odpowiedzialności osób zajmujących się rozliczeniami spółek, dlatego szczególnie istotne jest szybkie reagowanie na wprowadzane zmiany. Jako że jesteśmy z nimi na bieżąco w każdym niemal numerze piszemy dla Państwa o tym, na co należy zwrócić uwagę.

Miłej lektury
Katarzyna Kowalczyk
Redaktor naczelna

MAJ NR 5 (29) 2017

RB Magazine
ul. Marynarska 11, 02-674 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl/pl/glowna/o-nas/rb-magazine

Wydawca

Redaktor Naczelna
Katarzyna Kowalczyk
katarzyna.kowalczyk@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

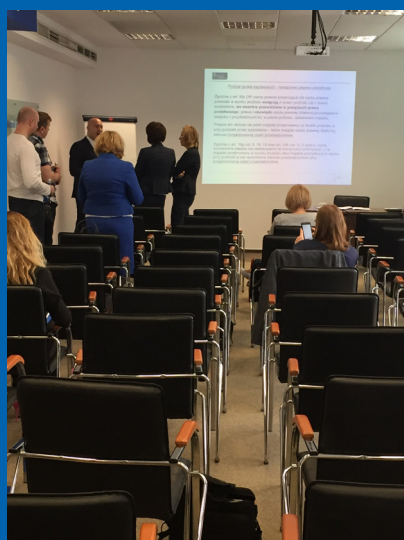
Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

RELACJA Z WARSZAWSKIEGO SPOTKANIA PRZY KAWIE RUSSELL BEDFORD

ZA NAMI KOLEJNE SPOTKANIE Z RUSSELL BEDFORD ZA NAMI, W DNIU 19 MAJA 2017 ROKU ODBYŁO SIĘ ŚNIADANIE PT. „PODZIAŁY SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH – WYDZIELENIA APORTOWE I PODZIAŁY PRZEZ WYDZIELENIE – WYBRANE ZAGADNIENIA PRAWNE, PODATKOWE I BILANSOWE”

Tym razem zainteresowanie eventem przerosło nasze oczekiwania. Przygotowaliśmy dla Państwa jak zawsze około 50 miejsc, a i tak musieliśmy z wielkim żalem odmawiać przyjmowania kolejnych osób ponad tą liczbę. Z pewnością, będziemy organizowali kolejne tego typu spotkanie w naszym biurze w Warszawie, na które serdecznie zapraszamy. Dziękujemy za udział i zapraszamy do śledzenia naszej witryny, na której będziemy informować o kolejnych wydarzeniach.

ODWRÓTNE OBCIĄŻENIE W BRANŻY BUDOWLANEJ NA WYBRANYCH PRZYKŁADACH

OBOWIĄZUJĄCE OD STYCZNIA BIEŻĄCEGO ROKU PRZEPISY USTAWY O PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG, ROZSZERZAJĄCE ZAKRES STOSOWANIA MECHANIZMU ODWRÓCONEGO OBCIĄŻENIA O TRANSAKCJE, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ USŁUGI BUDOWLANE WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU NR 14 DO USTAWY O PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG, OD POCZĄTKU BUDZĄ WĄTPLIWOŚCI PODATNIKÓW. SKUTKIEM OBAW FIRM Z BRANŻY BUDOWLANEJ BYŁY LICZNE WNIOSKI O WYDANIE INDYWIDUALNYCH INTERPRETACJI PRAWA PODATKOWEGO. PONIŻEJ PREZENTUJEMY STANOWISKO DYREKTORA KRAJOWEJ INFORMACJI SKARBOWEJ, DOTYCZĄCE NIEKTÓRYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ FIRMY, DZIAŁAJĄCE NA ZASADZIE PODWYKONAWSTWA.

Montaż konstrukcji stalowych

Usługa montażu konstrukcji stalowych (PKWiU 43.99.50.0) opodatkowana jest z zastosowaniem mechanizmu odwrotnego obciążenia, jednakże nie będzie ona obowiązywać w przypadku prefabrykacji kompletnej konstrukcji stalowej (PKWiU 25.11.10.0) oraz prefabrykacji elementów konstrukcji stalowej (PKWiU 25.11.10.0).

Udostępniania personelu na terenie budowy

Usługi udostępniania personelu na terenie budowy (PKWiU 78.30.19.0.), niezależnie od tego gdzie wykonywane są prace i jaki to będzie rodzaj prac, na budowie podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Wykonania modelu 3D wraz z wykonaniem dokumentacji technicznej

Wykonanie modelu 3D wraz z wykonaniem dokumentacji technicznej sklasyfikowanej według PKWiU 71.12.13.0 jako „Usługi projektowania technicznego obiektów energetycznych”, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Roboty ogólnobudowlane zwią-

zane z budową rurociągów przesyłowych

Roboty budowlane polegające na dostawie i montażu rurociągów cyrkulacyjnych wraz z dostawą kompensatorów na rurociągach ssawnych i tłocznych, sitach (koszach), poziomów zraszania (wraz z dyszami) oraz lancach powietrza natleniającego dla IOS z przeznaczeniem dla bloku, są opodatkowane z zastosowaniem mechanizmu odwrotnego obciążenia.

Najem podnośnika i rusztowań wraz z obsługą

Usługa najmu podnośnika wraz z operatorem do celów budowlanych (PKWiU 43.99.90.0) oraz usługi najmu rusztowań wraz z montażem i demontażem (PKWiU 43.99.20.0) podlegają opodatkowaniu z zastosowaniem metody reverse charge.

Należy przypomnieć, że zasada odwrotnego obciążenia będzie miała zastosowanie do tych spośród wyżej wymienionych usług, które dyrektor KIS uznał za mieszczące się w katalogu usług wymienionych w załączniku 14 ustawy o VAT, o ile spełnione zostaną dodatkowe warunki, tj.:

- usługodawcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, działający w charakterze podwykonawcy, u którego sprzedaż nie jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT,
- usługobiorcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, zarejestrowany jako podatnik VAT czynny.

Niniejszy artykuł jest pierwszym z serii publikacji, w których postaramy się przedstawić państwu stanowisko organów podatkowych dotyczące rozliczeń usług budowlanych świadczonych przez podwykonawców. Jednocześnie, jeżeli mają Państwo wątpliwości co do zasad kwalifikacji realizowanych przez Państwa usług, zapraszamy do kontaktu z prawnikami Russell Bedford Poland.

Nasz dział podatkowy posiada bogate doświadczenie zarówno w zakresie przygotowywania wniosków o wydanie interpretacji indywidualnych prawa podatkowego, jak i wniosków do Głównego Urzędu Statystycznego o ustalenie właściwego numeru Państwowej Klasyfikacji Wyrobów i Usług.

PIOTR POPIEL

Młodszy Konsultant Podatkowy w warszawskim biurze Russell Bedford Poland, z którym związany jest od kwietnia 2016 r. Absolwent prawa na Uniwersytecie Warszawskim. Przez okres studiów zdobywał doświadczenie w kancelariach zajmujących się sprawami prawnopodatkowymi.

MINISTERSTWO FINANSÓW PRZEKAZAŁO DO KONSULTACJI PUBLICZNYCH PROJEKT ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCEGO RAPORTOWANIA WEDŁUG KRAJÓW (CBC REPORTING)

JAK WYNIKA Z INFORMACJI POJAWIAJĄCYCH SIĘ NA STRONACH MINISTERSTWA FINANSÓW, PRACE LEGISLACYJNE ZWIĄZANE Z WPROWADZENIEM NOWYCH REGULACJI DOTYCZĄCYCH DOKUMENTOWANIA TRANSAKCJI W GRUPACH KAPITAŁOWYCH NADAL TRWAJĄ. MIMO, ŻE PRZEPISY WPROWADZAJĄCE NOWE WYMOGI OBOWIAZUJĄ JUŻ OD 1 STYCZNIA 2017 R., DO DNIA DZISIEJSZEGO NIE UCHWALONO ISTOTNYCH ROZPORZĄDZEŃ WYKONAWCZYCH, KTÓRE SĄ KONIECZNE DLA DOPRECYZOWANIA SZCZEGÓŁOWYCH DOTYCZĄCYCH POSZCZEGÓLNYCH WYMÓGÓW NAKŁADANYCH NA PODATNIKÓW, TAKICH JAK SPORZĄDZANIE RAPORTU CBC REPORTING CZY PROCEDURA ZAWIADAMIANIA ORGANÓW PODATKOWYCH O JEDNOSTCE SPORZĄDZAJĄCEJ TEN RAPORT.

W maju b.r. na stronach Rządowego Centrum Legislacji został opublikowany projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych przekazywanych w informacji o grupie podmiotów (tzw. CbCR) oraz sposobu jej wypełniania. Celem przygotowania informacji jest umożliwienie organom podatkowym dokonania analizy ryzyka zniżenia dochodu do opodatkowania w obszarze cen transferowych oraz wymiana informacji z właściwymi władzami państw.

W dniu 17 maja 2017 r. projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji publicznych. Wszyscy zainteresowani mogą zapoznać się z projektem rozporządzenia i zgłosić swoje uwagi.

Zakres danych które mają być przekazywane w ra-

mach raportu CbC określony w projekcie rozporządzenia odpowiada ustaleniom podjętym przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i opublikowanym w Raporcie BEPS 13.

Zgodnie z założeniami projektu podatnicy będą zobowiązani do przedstawienia informacji CbCR zawierającej m.in. następujące elementy:

- cel złożenia informacji o grupie podmiotów – złożenie, aktualizacja, korekta,
- wskazanie sprawozdawczego roku obrotowego,
- informacje o walucie, w jakiej wyrażone zostały kwoty ujęte w raporcie,
- informacje odnośnie do jednostki raportującej, w tym wskaza-

- nie czy jest jednostką dominującą czy jednostką wyznaczoną na jednostkę raportującą lub inną jednostką składającą informację o grupie podmiotów,
- nazwę grupy podmiotów,
 - dane identyfikacyjne jednostek wchodzących w skład grupy - nazwa jednostki wchodzącej w skład grupy, numer identyfikacji podatkowej, dane adresowe, wskazanie państwa lub terytorium rezydencji podatkowej,
 - informację o głównych rodzajach działalności jednostek wchodzących w skład grupy podmiotów ze wskazaniem podziału na państwa lub terytoria,
 - dane dotyczące działalności prowadzonej przez jednostki wchodzące w skład grupy obejmujące m.in. dane finansowe takie jak osiągnięte przychody, zrealizowany zysk czy należny i zapłacony podatek, sumę kapitału podstawowego (zakładowego),
 - dodatkowe informacje oraz wyjaśnienia dotyczące źródeł danych wykorzystanych do wypełnienia CbCR, które umożliwią podatnikowi wskazanie dodatkowych okoliczności, szczególnie w sytuacjach nadzwyczajnych i niestandardowych, których istoty nie da się w pełni wskazać w zagregowanym sposób.

Minister Rozwoju i Finansów przygotował również dokument będący załącznikiem do projektu rozporządzenia, który określa sposób wypełniania informacji o grupie podmiotów. W dokumencie omówiono co należy

rozumieć przez jurysdykcję podatkową oraz jak ją określić. Minister Rozwoju i Finansów wskazał również okres, któremu powinny odpowiadać informacje o grupie przedstawiane w CbCR.

Dodatkowo, Minister podkreślił, że wypełniając informacje o grupie podmiotów jednostka raportująca powinna korzystać w każdym roku konsekwentnie z tych samych źródeł danych. Wskazał przy tym, że dane te mogą pochodzić ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych, wymaganych ustawowo sprawozdań finansowych odrębnej jednostki, sprawozdań finansowych dla organów nadzorczych lub dokumentacji wewnętrznej przygotowanej na potrzeby rachunkowości zarządczej.

Załącznik do projektu rozporządzenia, zawierający instrukcję wypełniania informacji o grupie podmiotów przedstawia wskazówki w jaki sposób obliczyć liczbę zgłaszanych pracowników (np. według stanu na koniec roku w oparciu o średni poziom zatrudnienia), czy w jaki sposób przedstawić zakład zagraniczny (wg. państwa lokalizacji zakładu a nie wg. rezydencji jednostki, której zakład jest częścią).

Przypominamy, że pierwsze raporty CbC powinny zostać sporządzone przez jednostki dominujące wchodzące w skład grupy podmiotów, posiadające siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez jednostki wchodzące w skład grupy podmiotów, niebędące jednostką dominującą, które posiadają siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo posiadają siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale prowadzą na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność przez zagraniczny zakład, które jednocześnie spełniają warunki określone w art. 84 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, już za rok sprawozdawczy rozpoczynający się w 2016 r. Raport CbC powinien zostać przekazany do urzędu skarbowego w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia roku podatkowego podmiotu krajowego, za który jest składany raport.

Podatnicy powinni również pamiętać o złożeniu powiadomienia, w którym wskażą jednostkę raportującą w ramach swojej grupy podmiotów w ciągu 10 miesięcy od zakończenia roku sprawozdawczego, tj. w niektórych przypadkach już do końca października 2017 r.

Informacja o grupie podmiotów przekazywana ma być za pomocą środków komunikacji elektronicznej w formie dokumentu elektronicznego. Wzór samego sprawozdania w postaci dokumentu elektronicznego, zamieszczony zostanie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Na dzień dzisiejszy jeszcze nie przedstawiono żadnej propozycji.

Zdaniem Ministerstwa omawiane rozporządzenie umożliwi organom podatkowym pozyskanie zagregowanych informacji na potrzeby analizy zjawiska zaniżania podstawy opodatkowania i przerzucania dochodów między jednostkami zależnymi oraz jednostką dominującą w przypadku przedsiębiorstw prowadzących działalność w dużej skali i działających w więcej niż jedna jurysdykcjach podatkowych.

WIOLETTA KAJDA

Młodszy Konsultant Podatkowy. Studentka prawa Uniwersytetu Śląskiego, od 2014 r. zdobywa praktyczne doświadczenie zawodowe współpracując z renomowanymi śląskimi kancelariami prawnymi. Obecnie praktykuje w katowickim biurze Russell Bedford Poland. Specjalizuje się w tematyce prawa cywilnego i podatkowego.

ZMIANY W KODEKSIE POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO W 2017 R.

PLANOWANE ZMIANY MAJĄ NA CELU USPRAWNIECIE APARATU ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ POPRZEZ ZMNIEJSZENIE PRZEWLEKŁOŚCI PROCEDUR, CO W EFEKCIE MA SKRÓCIĆ CZAS POSTĘPOWAŃ ADMINISTRACYJNYCH ORAZ USPRAWNIĆ JE. PONIŻEJ PRZEDSTAWIAMY NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY, JAKIE CZEKAJĄ OBYWATELI OD 1 CZERWCA 2017 R.:

Przewlekłość oraz beczynność

Zgodnie z linią orzeczniczą przewlekłość to prowadzenie postępowania w sposób nieefektywny poprzez wykonywanie czynności w dużym odstępie czasu bądź wykonywanie czynności pozornych, powodujących że formalnie organ nie jest beczynny, mnożenie przez organ czynności dowodowych ponad potrzebę wynikającą z istoty sprawy. Nowelizacja ustawy przewiduje wprowadzenie definicji powyższych pojęć. Przewlekłość postępowania będzie występowała, gdy postępowanie prowadzone będzie dłużej niż jest to konieczne do załatwienia sprawy. Ponadto w miejsce przewidzianego obecnie zażalenia na niezakończoną sprawę w terminie lub przewlekłe prowadzenie postępowania wprowadzono środek zażalenia w postaci ponaglenia.

Umowa administracyjna

Umowa administracyjna ma stać się nowym sposobem załatwienia sprawy i być alternatywą dla decyzji administracyjnej. Istotą umowy administracyjnej ma być załatwienie sprawy pomiędzy organem administracyjnym a stroną postępowania, w drodze uzgodnienia istotnych dla sprawy kwestii. Taka umowa ma określać treść i sposób wykonywania uprawnień lub obowiązków, które stanowiąby przedmiot rozstrzygnięcia w drodze decyzji administracyjnej. Zawsze musiałaby być sporządzana w formie pisemnej bądź w formie elektronicznego dokumentu. W toku postępowania strona będzie mogła zwrócić się do organu z wnioskiem o zawarcie umowy, a jeśli organ uzna załatwienie sprawy na drodze umowy administracyjnej za możliwe i celowe, powinien odrzucić wydanie decyzji. Jeśli jednak zawarcie umowy okaże się niemożliwe, organ rozstrzygnie sprawę w drodze decyzji.

Po stronie organu będzie leżał obowiązek wyjaśnienia, dlaczego w danej sprawie zasadne było włączyć rozstrzygnięcie sprawy w drodze decyzji i niemożliwe było skorzystanie z umowy administracyjnej.

Postępowanie uproszczone

Do przepisów kodeksu postępowania administracyjnego wprowadzono również specjalny uproszczony tryb postępowania administracyjnego. W ramach tej procedury postępowanie dowodowe będzie ograniczone wyłącznie do dowodów zgłoszonych przez stronę, łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania, oraz dowodów możliwych do ustalenia na podstawie danych, którymi dysponuje organ prowadzący postępowanie.

Znowelizowana ustawa weszła w życie z dniem 1 czerwca 2017 r.

ADAM ALBEKIER

Konsultant w dziale doradztwa podatkowego. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego w Warszawie. Z Russell Bedford Poland związany od 2015 r. Praktykę rozpoczął w renomowanych warszawskich kancelariach. Przedmiotem jego zainteresowań zawodowych jest prawo podatkowe, w tym VAT oraz CIT.

SKARGA NA INTERPRETACJĘ INDYWIDUALNĄ BEZ WEZWANIA ORGANU DO USUNIĘCIA NARUSZENIA PRAWA

OD 1 CZERWCA 2017 R., ABY WNIĘŚĆ SKARGĘ NA INTERPRETACJĘ INDYWIDUALNĄ DO USUNIĘCIA NARUSZENIA PRAWA NIE TRZEBA BĘDZIE WZYWAĆ DYREKTORA KRAJOWEJ INFORMACJI SKARBOWEJ. ZGODNIE ZE ZMIANAMI WPROWADZONYMI USTAWĄ Z DNIA 7 KWIEŹNIA 2017 R. O ZMIANIE USTAWY – KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW, PODATNIK KTÓRY OTRZYMAŁ INTERPRETACJĘ INDYWIDUALNĄ, BĘDZIE UPRAWIONY DO WNIESIENIA SKARGI DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W TERMINIE TRZYDZIESTU DNI OD DNIA JEJ DORĘCZENIA.

W dotychczas obowiązującym stanie prawnym warunkiem koniecznym do skutecznego wniesienia skargi na interpretację indywidualną było uprzednie wezwanie na piśmie przez podatnika Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, w terminie czternastu dni od dnia dowiedzenia się lub możliwości dowiedzenia się o wydaniu interpretacji, do usunięcia naruszenia prawa. Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 53 § 2 ustawy – prawo do postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skargę wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia odpowiedzi organu na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, a jeżeli organ nie udzielił odpowiedzi na wezwanie, w terminie sześćdziesięciu dni od dnia wniesienia wezwania o usunięcie naruszenia prawa. W praktyce jednak podatnik może wnieść skargę na interpretację indywidualną następnego dnia, po dniu wniesienia wezwania do usunięcia naruszenia prawa, nie czekając na doręczenie odpowiedzi organu na to wezwanie (zob. uchwała NSA z dnia 27 czerwca 2016 r., I FPS 1/16).

Praktyczne znaczenie instytucji wezwania do usunięcia naruszenia prawa poza aspektem formalnym, tj. jako warunku dopuszczalności wniesienia skargi na interpretację indywidualną, jest niewielkie, bowiem sporadyczne są przypadki zmiany stanowiska przez organ po wezwaniu go do usunięcia naruszenia prawa. Wskazać przy tym należy, że wybicie się na plan pierwszy formalnego aspektu danej instytucji było jednym z głównych powodów wprowadzenia omawianej zmiany przepisów.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób funkcjonowania instytucji wezwania do usunięcia naruszenia prawa, wprowadzona zmiana w istocie rzeczy upraszcza procedurę wnoszenia skargi na interpretację indywidualną poprzez jej odformalizowanie. Pozytywnie należy ocenić wyeliminowanie – niemającego większego praktycznego znaczenia – wymogu wezwania Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej do usunięcia naruszenia prawa.

RAFAŁ DĄBROWSKI

Starszy Manager w Departamencie Doradztwa Podatkowego. Doradca Podatkowy nr 12498. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland, pełniąc funkcję osoby zarządzającej Departamentem Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym. Autor artykułów o tematyce prawnopodatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych. Posiada wykształcenie z zakresu prawa podatkowego.

CZŁONEK ZARZĄDU RÓWNIEŻ MOŻE PONIEŚĆ ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSOBISTĄ ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKÓW W ZAKRESIE CEN TRANSFEROWYCH

OD POCZĄTKU 2017 ROKU OBSERWUJEMY WZMOŻONY NACISK NA KONTROLĘ PRZEDSIĘBIORCÓW W ZAKRESIE WYWIĄZYWANIA SIĘ Z OBOWIĄZKÓW DOTYCZĄCYCH CEN TRANSFEROWYCH. NIE POWINNO TO STANOWIĆ ZAŚKOCZENIA, BOWIEM JEST WYRAZEM REALIZACJI PRZEZ ADMINISTRACJĘ SKARBOWĄ WCZEŚNIEJ ZAPLANOWANYCH I ZAPOWIADANYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU WYKRYWANIE NIEPRAWIDŁOWOŚCI W ROZLICZENIACH POMIĘDZY PODMIOTAMI POWIĄZANYMI. NALEŻY JEDNAK MIEĆ ŚWIADOMOŚĆ, ŻE DZIAŁANIA OBECNIE PODEJMOWANE PRZEZ ORGANY PODATKOWE ZNACZĄCO ZWIĘKSZAJĄ RYZYKO PONOSZENIA OSOBISTEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI PRZEZ OSOBY ZAJMUJĄCE SIĘ ROZLICZENIAMI PODATKOWYMI SPÓŁEK – NIE WYŁĄCZAJĄC RÓWNIEŻ CZŁONKÓW ZARZĄDU.

Od 1 stycznia 2017 roku podatnicy, którzy dokonują określonych transakcji z podmiotami powiązаныmi, zobowiązani są, bez wezwania organu podatkowego, do przygotowywania dokumentacji za miniony oraz każdy następny rok podatkowy. Aby mieć lepszą kontrolę nad wywiązywaniem się przez podatników z tych obowiązków, nałożono na nich obowiązek corocznego składania właściwym urzędом skarbowym oświadczenia o sporządzeniu podatkowej dokumentacji cen transferowych. Oświadczenie to powinno zostać złożone wraz z roczną deklaracją CIT-8 (począwszy od deklaracji za 2017 rok, tj. w przypadku gdy rok podatkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym – do 31 marca 2018 r.).

Prowadzący kontrole pracownicy fiskusa zauważalnie zwiększyli również częstotliwość wszczynania postępo-

wań karnych i skarbowych związanych z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli w obszarze cen transferowych. Można nawet mówić tu o pewnym automatyzmie, który polega na wszczynaniu postępowań karnych i skarbowych, za każdym razem gdy w wyniku kontroli okaże się, że kontrolowany podmiot nie wywiązuje się prawidłowo z obowiązków dokumentacyjnych, jakie na nim ciąży.

Takie działanie zdecydowanie zwiększa ryzyko poniesienia odpowiedzialności osobistej, w tym karnej i skarbowej, przez osoby osobiście odpowiedzialne za dopełnienie obowiązków podatkowych spółki.

Bardzo często organy podatkowe brak sporządzenia dokumentacji podatkowej za dany rok lub sporządzenie dokumentacji niepełnej (w tym za doku-

mentację niepełną uważa się również dokumentację błędnie przygotowaną) traktują jako brak złożenia wymaganej informacji podatkowej. Czyn ten jest penalizowany przez Kodeks Karny Skarbowy i zagrożony jest karą grzywny, która może sięgnąć nawet 6,4 mln zł.

Dodatkowo należy pamiętać, że również sama ustawa o CIT przewiduje sankcję za nieprzedłożenia lub przedłożenia niepełnej/ nieprawidłowo sporządzonej podatkowej dokumentacji cen transferowych w ciągu 7 dni od wezwania organu podatkowego.

Jeżeli organ podatkowy zakwestionuje przedstawioną przez podatnika dokumentację cen transferowych i uzna daną transakcję za przeprowadzoną na warunkach nieodpowiadających warunkom rynkowym, stawka opodatkowania

różnicy pomiędzy dochodem zadeklarowanym przez podatnika a określonym przez organy podatkowe wyniesie 19%.

Natomiast w przypadku braku tej dokumentacji – stawka opodatkowania wyżej wskazanej różnicy nie wynosi już 19, a 50%.

Zarówno w pierwszym, jak i w drugim przypadku podatnik będzie także zobowiązany do zapłaty odsetek od zaległości podatkowych.

Podsumowując, podatnik, który nie spełni obowiązku sporządzenia dokumentacji cen transferowych, narażony jest na szereg konsekwencji – podatkowych, karno-skarbowych i karnych.

Ponieść je może nie tylko dany podmiot gospodarczy (np. spółka), ale także osoby prowadzące jego sprawy gospodarcze, w szczególności finansowe, z członkami zarządu włącznie, bowiem przepisy Kodeksu Karnego Skarbowego przewidują, iż za przestępstwa

lub wykroczenia skarbowe odpowiada także – tak jak sprawca – osoba, która zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, danego podmiotu.

Bardzo szeroki jest zatem krąg osób, którym organ podatkowy może postawić zarzuty karne i skarbowe, tj. w szczególności są to członkowie zarządu, dyrektorzy finansowi oraz główni księgowi, prowadzący sprawy gospodarcze podatnika.

RAFAŁ DĄBROWSKI

Starszy Manager w Departamencie Doradztwa Podatkowego. Doradca Podatkowy nr 12498. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland, pełniąc funkcję osoby zarządzającej Departamentem Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym. Autor artykułów o tematyce prawnopodatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych. Posiada wykształcenie z zakresu prawa podatkowego.

PODSTAWOWE ZASADY REJESTRACJI SPÓŁKI ZAGRANICZNEJ NA VAT W POLSCE

POLSKIE PRZEPISY PODATKOWE NIE ZABRANIAJĄ PODMIOTOM ZAGRANICZNYM, DZIAŁAJĄCYM NA TERENIE RP, REJESTRACJI NA POTRZEBY PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG. JEŚLI SPÓŁKA ZAGRANICZNA CHCE ZOSTAĆ PRAWIDŁOWO ZAREJESTROWANYM PODATNIKIEM VAT W POLSCE, MUSI ZGROMADZIĆ ODPOWIEDNIE DOKUMENTY WYMAGANE PRZEZ URZĄD SKARBOWY. ZGODNIE ZE STANOWISKIEM ORGANU DOKUMENTY OBCOJĘZYCZNE POWINNY BYĆ PRZETŁUMACZONE PRZEZ TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO NA JĘZYK POLSKI.

Wykaz tych dokumentów jest następujący:

- Formularz NIP-2.
- Formularz VAT-R.
- Umowa spółki (aktu założycielskiego/ aktu notarialnego/statutu).
- Aktualny odpis z Rejestru Handlowego (w kraju siedziby spółki).
- Aktualne Potwierdzenie rejestracji do VAT (w kraju siedziby spółki).
- Umowa z bankiem potwierdzająca otwarcie rachunku bankowego w Polsce lub oświadczenie o niewystępowaniu o zwrot podatku VAT.
- Umowa z biurem rachunkowym.
- Jeśli spółka ustanowi pełnomocnika to: Pełnomocnictwo (oryginał lub kopia poświadczona notarialnie-wersja obcojęzyczna oraz tłumaczenie) do rejestracji spółki udzielone przez osobę (z imienia i nazwiska) reprezentu-

jące spółkę zgodnie z rejestrem handlowym dla osoby fizycznej + (opłata 17 zł za każdą osobę upoważnioną).

- Dokładny opis działalności spółki w Polsce (z podaniem kodu PKD 2007) wraz z oświadczeniem czy spółka posiada stałe miejsce prowadzenia działalności na terenie Polski, czy posiada zaplecze ludzkie/osobowe, czy posiada zaplecze techniczne i biurowe, niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej?
- Akt notarialny lub umowę między przedstawicielem podatkowym a spółką + zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o spełnienie warunków na bycie przedstawicielem podatkowym – aktualne do 4 miesięcy – w przypadku spółek spoza Unii.

Po zgromadzeniu wszystkich niezbędnych dokumentów należy je złożyć osobiście lub przesłać pocztą do Naczelnika Drugiego

Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście, właściwego dla rejestracji na VAT podmiotów zagranicznych. Czas rejestracji od momentu doręczenia wymaganych dokumentów wynosi najczęściej kilka dni.

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że zgodnie z art. 117c Ordynacji podatkowej podatek, który występuje jako pełnomocnik przy zgłoszeniu rejestracyjnym odpowiada solidarnie wraz z zarejestrowanym podatnikiem do kwoty 500 000 zł za zaległości podatkowe podatnika powstałe z tytułu czynności wykonanych w ciągu 6 miesięcy od dnia zarejestrowania podatnika jako czynnego podatnika VAT. Zatem w przypadku zaległości podatkowych powstałych w spółce zagranicznej w ciągu 6 miesięcy od rejestracji, pełnomocnik będzie pociągnięty do odpowiedzialności majątkowej, solidarnie ze spółką zagraniczną do kwoty 500 000 zł. Powyższe w dużym stopniu ograniczyło reprezentowanie podatnika przez pełnomocnika w tym zakresie.

RAFAŁ DĄBROWSKI

Starszy Manager w Departamencie Doradztwa Podatkowego. Doradca Podatkowy nr 12498. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland, pełniąc funkcję osoby zarządzającej Departamentem Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym. Autor artykułów o tematyce prawnopodatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych. Posiada wykształcenie z zakresu prawa podatkowego.

OSTRZEŻENIE MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW PRZED OPTYMALIZACJĄ PODATKOWĄ PRZY UŻYCIU FIZ

MINISTERSTWO ROZWOJU I FINANSÓW 8 MAJA 2017 R. OPUBLIKOWAŁO NA SWOJEJ STRONIE INTERNETOWEJ OSTRZEŻENIE O MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA KLAUZULI PRZECIWKO UNIKANIU OPODATKOWANIA (ART. 119A ORDYNACJI PODATKOWEJ) WOBEC OKREŚLONYCH SCHEMATÓW AGRESYWNEJ OPTYMALIZACJI PODATKOWEJ. MINISTERSTWO W KOMUNIKACIE OSTRZEGA PRZED WYKORZYSTYWANIEM OPTYMALIZACJI PODATKOWEJ PRZY UŻYCIU FUNDUSZÓW INWESTYCYJNYCH ZAMKNIĘTYCH (FIZ) Z WYKORZYSTANIEM OBLIGACJI NABYWANYCH W RAMACH GRUPY PODMIOTÓW POWIĄZANYCH.

Zgodnie z informacją Ministerstwa struktura wyjściowa optymalizacji wygląda następująco:

„...struktura wyjściowa obejmuje kilka podmiotów powiązanych kapitałowo, w których podmiotem dominującym jest FIZ. Spółki zależne od FIZ są powiązane wertykalnie (powiązania typu spółka matka - spółka córka), przy czym kluczową rolę odgrywają w niej spółki transparentne podatkowo np. spółki komandytowe lub podobne spółki utworzone zgodnie z ustawodawstwem innych państw np. luksemburskie spółki o statusie zbliżonym do spółek komandytowo-akcyjnych (Societe en Commandite Speciale, w skrócie SCSp).”

Ponadto Ministerstwo wskazuje również strukturę optymalizacji przy użyciu obligacji:

„...struktura własnościowa ulega przekształceniu w ten sposób, że FIZ zbywa swoje udziały w spółce SCSp do innej spółki mającej status podatnika (np. dalej Spółka Celowa), przy czym Spółka Celowa finansuje to nabycie poprzez emisję obligacji obejmowanych przez FIZ. Wskutek tej transakcji Spółka Celowa staje się udziałowcem spółki SCSp (i za jej pośred-

nictwem spółki komandytowej wykazującej dochody z działalności gospodarczej). Jednocześnie poprzez emisję obligacji Spółka Celowa zaciąga zobowiązanie finansowe wobec FIZ, tytułem czego będzie obciążana kosztami odsetek od obligacji, stanowiącymi dla Spółki Celowej koszt uzyskania przychodu.”

Ministerstwo ostrzega, że wszelkie wyżej opisane transakcje będą weryfikowane przez organy podatkowe pod kątem klauzuli o unikaniu opodatkowania. Jeśli organy kontrolne stwierdzą, że transakcje były dokonywane w sposób sztuczny, może to uzasadniać użycie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania. Zdaniem Ministerstwa wyżej opisane okoliczności dokonane przez podatnika mogą wskazywać, że mogły być one dokonane przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, a sposób działania uczestniczących w niej podmiotów był sztuczny, gdyż działające rozsądnie podmioty gospodarcze, kierujące się celami ekonomicznymi oraz oceną ryzyka biznesowego, nie udzielają finansowania na nabycie własnych składników majątku (w szczególności udziałów w spółkach zależnych), jeżeli ten majątek generuje dla nich przychody.

Ministerstwo Finansów

W ocenie Ministerstwa Finansów transakcje zawarte w takich okolicznościach mogą nosić znamiona agresywnej optymalizacji podatkowej, dokonanej w celu unikania opodatkowania. Podsumowując – w ocenie Ministerstwa w przypadku, gdy organy administracji skarbowej dojdą do wniosku, iż opisane powyżej transakcje noszą znamiona sztucznych, to przychody nie będą objęte zwolnieniem, a odsetki będą wyłączone z kosztów uzyskania przychodów. Ponadto stwierdzenie uszczupień podatkowych może skutkować wszczęciem postępowania karnego skarbowego.

RAFAŁ DĄBROWSKI

Starszy Manager w Departamencie Doradztwa Podatkowego. Doradca Podatkowy nr 12498. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland, pełniąc funkcję osoby zarządzającej Departamentem Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym. Autor artykułów o tematyce prawnopodatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych. Posiada wykształcenie z zakresu prawa podatkowego.

NAJBLIŻSZE WYDARZENIA I WARSZTATY POLECANE PRZEZ RB AKADEMIĘ

SZKOLENIE OTWARTE
LUB WYJAZDOWE

Ceny transferowe 2017 - nowe wymogi i sporządzanie analiz porównawczych

Gdynia, 22-23 czerwca 2017

Leszek Dutkiewicz

SZKOLENIE OTWARTE

Podróże służbowe 2017. Praktyczne rozliczanie delegacji pracowników i osób współpracujących

Gdańsk, 26 czerwiec 2017

Paweł Dymłang

SZKOLENIE OTWARTE

Potrącenia z wynagrodzeń i zasiłków z uwzględnieniem zmian obowiązujących od 1 lipca 2017 r.

Katowice, 27 czerwiec 2017

Anna Kopyść

ZAPISUJĄC SIĘ WCZEŚNIEJ NA SZKOLENIE UZYSKAJĄ
PAŃSTWO NIŻSZĄ CENĘ NA SZKOLENIE!

SZKOLENIE OTWARTE

**Podatek u źródła z
uwzględnieniem zmian
w 2017 r**

Warszawa, 22 czerwiec 2017

Paweł Wójciak

SZKOLENIE OTWARTE

**Czas pracy kierowców
w 2017 r. - aktualny
stan prawny**

Warszawa, 23 czerwiec

Wojciech Mazur

KURS CERTYFIKOWANY

**Certyfikowany kurs
specjalisty w zakresie działań
restrukturyzacyjnych w ujęciu
międzynarodowym i krajowym
poparty certyfikatem TPRES[®]**

Warszawa, 3 lipca - 8 sierpnia 2017

dr Andrzej Dmowski, Katarzyna Rydz, Michał Zawila,
Grzegorz Piotrowicz

NASTĘPSTWO PROCESOWE W ZWIĄZKU Z PRZEPROWADZONYM PROCESEM PODZIAŁU PRZEZ WYDZIELENIE NA PODSTAWIE PRZEPISU ART. 529 § 1 PKT 4 KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH

SPÓŁKA KAPITAŁOWA, KTÓRA W TOKU PROCESU NABYŁA W WYNIKU PODZIAŁU PRZEZ WYDZIELENIE (ART. 529 § 1 PKT 4 K.S.H.) CZĘŚĆ MAJĄTKU SPÓŁKI DZIELONEJ, WSTĘPUJE DO PROCESU O PRAWO OBJĘTE WYDZIELONYM MAJĄTKIEM W MIEJSCIE SPÓŁKI DZIELONEJ BEZ POTRZEBY UZYSKANIA ZGODY PRZECIWNIKA PROCESOWEGO. ART. 192 PKT 3 K.P.C NIE MA W TAKIM PRZYPADKU ZASTOSOWANIA. TAK UZNAŁ SĄD NAJWYŻSZY W UCHWALE Z DNIA 8 GRUDNIA 2016 R., SYGN. AKT III CZP 85/16.

Podział spółki stanowi formę restrukturyzacji działalności spółki, w której następstwie majątek spółki zostaje przeniesiony w całości lub w części na inne spółki kapitałowe, istniejące bądź nowo utworzone. Restrukturyzacja w formie podziału w głównej mierze motywowana jest ekonomicznymi przesłankami. Potrzeba wyodrębnienia majątku może powstać np. w sytuacji, gdy spółka jest zbyt duża lub prowadzi wiele różnych rodzajów działalności. Dekoncentracja spółki przez podział umożliwia reorganizację struktury przedsiębiorstwa, która pozwala na efektywniejsze i skuteczniejsze funkcjonowanie oraz wykorzystanie środków finansowych. Podział spółki może również stanowić formę rozwiązania konfliktów pomiędzy wspólnikami, uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie spółki (np. w sytuacji, gdy zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie akcjonariuszy nie jest w stanie podjąć niezbędnych do funkcjonowania uchwał). Takie rozwiązanie stanowi alternatywę dla rozwiązania lub likwidacji spółki i umożliwia dalsze jej funkcjonowanie. Konieczność podziału spółki może również wynikać z przepisów prawa lub z decyzji administracyjnej, np. gdy spółka dopuściła się praktyk monopolistycznych.

Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych (dalej: k.s.h.) instytucja podziału spółek kapitałowych oparta została na dwóch sposobach. Pierwszy z nich – podział przez rozdzielenie – polega na tym, że cały majątek spółki zostaje rozdzielony na dwie lub więcej spółek

istniejących, lub mających powstać w przyszłości. Drugi sposób – podział przez wydzielenie – polega na przeniesieniu części majątku spółki dzielonej na inną istniejącą spółkę lub na spółkę nowo zawiązaną.

Zgodnie z art. 531 k.s.h., spółki przejmujące lub spółki nowo zawiązane, powstałe w związku z podziałem, wstępują z dniem podziału bądź z dniem wydzielenia w prawa i obowiązki spółki dzielonej, określone w planie podziału. Powyższa regulacja statuuje zasadę częściowej sukcesji uniwersalnej. Składniki majątkowe i zobowiązania, jako wyodrębniona całość, przechodzą na określoną spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną, pomimo że nie stanowią one całego majątku spółki dzielonej. W procesie podziału mamy więc do czynienia ze wstąpieniem w wyodrębnioną część ogółu praw i obowiązków. W przypadku podziału spółki, w sytuację prawną spółki dzielonej wstępują co najmniej dwie spółki. Natomiast w przypadku wydzielenia, oprócz spółki dzielonej w postępowaniu podziałowym, występuje tylko jedna spółka, która nie przejmuje całego majątku spółki dzielonej, a tylko jego część. Pozostały majątek pozostaje w spółce dzielonej. Nigdy więc nie wydarzy się sytuacja, w której spółka-sukcesorka wejdzie w pełnym zakresie w sytuację prawną poprzedniczki.

Na gruncie praktycznym pojawiły się wątpliwości dotyczące następstwa procesowego, sytuacji, w której podział spółki handlowej dojdzie do skutku w toku postępowania sądowego.

Art. 531 k.s.h. reguluje tylko sukcesję materialnoprawną, nie wspominając o kwestii następstwa procesowego. W przypadku podziału przez rozdzielenie, spółka wydzielająca nie istnieje, w związku z czym kwestia następstwa procesowego nie budzi wątpliwości. Spółka przejmująca albo nowo zawiązana, jako następcą prawny, wstąpi w toczące się postępowania, jeżeli są one związane z przypisanymi tej spółce składnikami majątkowymi, zgodnie z planem podziału. W przypadku podziału przez wydzielenie, spółka wydzielająca istnieje nadal. W związku z tym, że w k.s.h. nie istnieje przepis regulujący następstwo procesowe, pojawiły się wątpliwości, czy w takim przypadku odpowiednio zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu postępowania cywilnego (dalej: k.p.c.), dotyczące następstwa procesowego w związku ze zmianami podmiotowymi, zachodzący-

mi w stosunkach materialnoprawnych, będących przedmiotem postępowania. Odwołując się do k.p.c. zastosowanie znalazłby art. 192 pkt. 3, tj. „zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy; nabywca może jednak wejść na miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej”. Przyjmując takie rozwiązanie, wstąpienie w toczące się postępowanie byłoby możliwe jedynie ze zezwoleniem strony przeciwnej.

Należy zwrócić uwagę na to, że dotychczas powyższa kwestia budziła wątpliwości. W doktrynie można było spotkać

się z głosami, że: „następstwo procesowe w przypadku podziału spółki może mieć miejsce wyłącznie na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, regulujących przypadki następstwa procesowego związanego ze zmianami podmiotowymi, zachodzącymi w stosunkach materialnoprawnych, będących przedmiotem postępowania” (A. Cudna-Wagner, *Następstwo procesowe w przypadku podziału spółki przez wydzielenie*, PPH 2008, Nr 10, s. 33), oraz z drugiej strony z opiniami, że: „Nie jest słuszne, aby pomimo przeniesienia określonych składników majątkowych na spółkę przejmującą czy nowo tworzoną nie mogła ona wstąpić do toczącego się postępowania, dotyczącego składników majątkowych jej przypisanych, które nabyła z mocy ustawy” (J. Strzępka (red.), *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*. Wyd.

7, Warszawa 2015).

Również w orzecznictwie sądów kwestia następstwa procesowego była rozbieżna. Można było spotkać się z dwoma poglądami. Pierwszy z nich sprowadzał się do tego, że podział przez wydzielenie prowadzi jedynie do następstwa ogólnego o charakterze materialno-prawnym, natomiast z racji autonomicznego charakteru prawa procesowego brak jest podstaw do przyjęcia ogólnego następstwa procesowego ex lege spółki przejmującej (V CSK 524/15, V CSK 344/15, I ACa 1057/14, V CSK 410/08, I CZ 7/09). Dla przykładu przywołać można wyrok Sądu Najwyższego V CSK 410/08, z dnia 8 kwietnia 2009 r., w którym to sąd stanął na stanowisku, że podział spółki przez wydzielenie nie powoduje z mocy prawa następstwa procesowego spółki przejmującej w procesie dotyczącym przejętych przez nią rzeczy lub prawa. Ogólne następstwo procesowe, następującego z mocy ustawy, jeżeli istnieje wyraźny przepis ustawy przewidujący takie następstwo. Przejście praw lub obowiązków procesowych na następców prawnych musi być wyraźnie uregulowane i nie może wynikać z przepisów prawa materialnego regulujących przejście praw i obowiązków materialno-prawnych. Natomiast zgodnie z drugim poglądem, ogólne następstwo procesowe może nastąpić jako prawna konsekwencja podziału spółki, spółka przejmująca może wejść do toczącej się już sprawy z udziałem spółki objętej podziałem w miejsce spółki dzielonej bez koniecznego zezwolenia strony przeciwnej (III CSK 181/13, II CSK 356/11). Dla przykładu, na poparcie powyższego poglądu Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 kwietnia 2012 r., II CSK 356/11, wskazał, że spółka przejmująca (art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h.) może wejść do toczącej się sprawy w miejsce spółki dzielonej bez zezwolenia strony przeciwnej. Nie sposób przyjmować, że podział przybierający postać zbycia części przedsiębiorstwa zbywcy, należałoby ujmować w kategoriach jedynie „zbycia rzeczy lub prawa w toku sprawy” w rozumieniu art. 192 pkt 3 KPC. Nabycie przez następcę prawnego określonych wierzytelności poprzednika stanowi tylko jeden z wielu efektów prawnych szerszej operacji

reorganizacyjnej.

Sąd Najwyższy dnia 8 grudnia 2016 r. sygn. akt III CZP 85/16, w uchwale podjętej w składzie trzyosobowym, wskazał, że spółka kapitałowa, która w wyniku podziału przez wydzielenie nabyła część majątku spółki dzielonej, wstępuje do procesu o prawo objęte wydzielonym majątkiem w miejsce spółki dzielonej, bez potrzeby uzyskania zgody przeciwnika procesowego. Sąd Najwyższy zauważył, że częściowa sukcesja uniwersalna stanowi element reorganizacji osób prawnych obejmujących większe struktury organizacyjne. Samo przyjęcie, że po sukcesji osoba prawna nadal istnieje, nie przemawia za tym, aby stroną w procesach dotyczących stosunków prawnych objętych sukcesją, pozostawała nadal ta osoba, a nie sukcesor, z możliwością jedynie wstąpienia do procesu na podstawie art. 192 pkt 3 k.p.c. Istota reorganizacji opartej na sukcesji uniwersalnej przemawia za tym, aby i również częściowa sukcesja uniwersalna, tak jak sukcesja uniwersalna mortis causa i po osobie prawnej zlikwidowanej, obejmowała automatycznie także następstwo procesowe. Gdy podział obejmuje cały majątek spółki dzielonej, skutek czego spółka ta przestaje istnieć, nie ulega wątpliwości, że będąca następstwem tego podziału sukcesja uniwersalna obejmuje także następstwo procesowe. Nie można zaakceptować odmiennych skutków co do następstwa procesowego w odniesieniu do podziału przez wydzielenie, skoro zgodnie z art. 529 § 2 k.s.h. do podziału przez wydzielenie stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółek będących sukcesorami wskutek podziału przez rozdzielenie całego majątku spółki dzielonej, tj. w przypadkach, w których spółka dzielona przestaje istnieć. Przeciwno stosowaniu art. 192 pkt 3 k.p.c. przemawia także to, że sukcesja wskutek podziału spółki, nie wyłączając podziału przez wydzielenie, obejmuje również w określonym zakresie stosunki publiczno-prawne, a co do tych stosunków zasadą jest w płaszczyźnie postępowania automatyczne następstwo i wstąpienie następcy prawnego do postępowania administracyjnego w miejsce poprzednika przez samo podjęcie postępowania z udziałem następcy (por. art. 30 § 4

k.p.c.). Za jednoczesnym następstwem procesowym w przypadkach ograniczonej sukcesji uniwersalnej przemawia także wykładnia celowościowa art. 192 pkt 3 k.p.c. Celem tego przepisu jest stabilizacja procesu w interesie przeciwnika strony, która w toku procesu zbyła przedmiot sporu. Brak jest podstaw do wykazania, aby automatyczne następstwo procesowe wskutek podziału przez wydzielenie zagrażało w sposób istotny pozycji strony przeciwnej, w szczególności przez ograniczenie jej praw lub inne niedające się zaakceptować utrudnienia w procesie.

Opisana powyżej uchwała Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2016 r., sygn. akt III CZP 85/16, jest jak najbardziej słuszna i powinna rozwiać wszelkie wątpliwości związane z możliwością wstąpienia do toczącego się postępowania sądowego spółki przejmującej w miejsce spółki dzielonej – bez konieczności uzyskiwania zgody przeciwnika procesowego.

Uznanie, że następstwo procesowe może nastąpić jako prawna konsekwencja podziału spółki przez wydzielenie, pozwala na zapewnienie bezpieczeństwa, pewności oraz przejrzystości obrotu gospodarczego. Sąd Najwyższy trafnie wskazał, że sam fakt dalszego istnienia spółki dzielonej nie może być

podstawą do uznania, że w dalszym ciągu jest ona stroną w procesach dotyczących stosunków prawnych objętych sukcesją. Charakter instytucji sukcesji uniwersalnej przemawia za tym, aby i częściowa sukcesja obejmowała automatycznie następstwo procesowe. Istota podziału spółek opiera się na założeniu, że w przypadku podziału przez wydzielenie istnieć będą dwa podmioty, które posiadać będą „całość” części majątku, a nie jej wycinek (bez następstwa procesowego). Wydaje się więc oczywiste, że przejęcie części majątku spółki powinno być równoznaczne z uzyskaniem następstwa procesowego dotyczącego części tego majątku. Podmiot wchodzący w „całość” części dzielonej spółki powinien wejść w rolę poprzednika w toczącym się postępowaniu, które dotyczy tej części (bez konieczności udzielenia zgody przeciwnika procesowego).

Należy jednak zaznaczyć, że powyższa uchwała nie kończy definitywnie problemu następstwa procesowego związanego z podziałem przez wydzielenie. Uchwała została podjęta w trzyosobowym składzie, co uniemożliwia nadanie jej mocy zasady prawnej. Niewątpliwie jednak porządkuje powyższe zagadnienie oraz stanowi istotny punkt odniesienia dla sądów oraz doktryny.

Sąd Najwyższy trafnie wskazał, że sam fakt dalszego istnienia spółki dzielonej nie może być podstawą do uznania, że w dalszym ciągu jest ona stroną w procesach, dotyczących stosunków prawnych objętych sukcesją.

ALEKSANDRA KSIĘŻYK

Starszy Manager w Departamencie Prawnym. Radca prawny, od 2013 roku związana z Russell Bedford. Kieruje Działem Prawnym w Kancelarii Russell Bedford. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy w warszawskich Kancelariach Prawnych głównie przy obsłudze średnich i dużych przedsiębiorstwach, ale również spółek Skarbu Państwa. W swojej praktyce zajmowała się postępowaniami sądowymi i administracyjnymi, a także tworzeniem różnego rodzaju umów, w tym z elementami prawa własności intelektualnej, porozumień, regulaminów, dokumentacji wewnętrznej, a także zakupowej. Jednakże głównym obszarem praktyki i zainteresowania jest prawo handlowe i procesy transformacyjne przedsiębiorstw z elementami prawa podatkowego i bilansowego. Zajmuje się przygotowaniem, a następnie wdrożeniem i przeprowadzeniem procesów połączeń, podziałów i przekształceń, a także tworzeniem i likwidacją podmiotów. W zakresie postępowań opracowuje strategie procesowe lub negocjacyjne. Realizuje niestandardowe projekty i wdraża nieszablonowe rozwiązania, przygotowywane zgodnie z indywidualnymi potrzebami klientów. Autorka artykułów dotyczących głównie aspektów związanych z procesami transformacyjnymi.

UREGULOWANIA UMOWNE VERSUS UREGULOWANIA USTAWOWE SKUTKÓW WRĘCZENIA ZADATKU

W BRAKU ODMIENNEGO POSTANOWIENIA UMOWNEGO LUB ZWYCZAJU DLA OKREŚLENIA SKUTKÓW WRĘCZENIA ZADATKU ZNAJDZIE ZASTOSOWANIE SZCZEGÓLNA REGUŁA INTERPRETACYJNA, O KTÓREJ MOWA W ART. 394 K.C. – WYROK SĄDU APELACYJNEGO W POZNANIU Z DNIA 3 LIŚTOPADA 2016 R., SYGN. AKT I ACA 350/16.

Strony sporu zawarły przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości pod warunkiem uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i pozwolenia na budowę. Ponadto zgodnie oświadczyły, że w przypadku nieuzyskania warunków zabudowy i pozwolenia na budowę, przedwstępną umowę sprzedaży uważa się za nieistniejącą, a sprzedający odda kupującemu wpłacony zadatek w kwocie 100.000 zł i co do tego obowiązku poddał się egzekucji z art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. Wnioski kupującego dotyczące warunków zabudowy i wydania pozwolenia na budowę nie zostały pozytywnie rozpatrzone, zatem wystąpił on do sprzedającego o zwrot zadatku, ale ten odmówił. Kupujący uzyskał klauzulę wykonalności na akt notarialny w zakresie poddania się egzekucji przez sprzedającego co do zwrotu 100.000 zł.

Sprzedający nie zgadzając się z nałożonym na niego przez sąd obowiązkiem zwrotu zadatku, wystąpił z powództwem o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego. Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 22 grud-

nia 2015 r. oddalił powództwo wskazując, że obowiązek zwrotu zadatku przez powoda-sprzedającego wynikał wprost z § 5 Umowy, który stanowił, że zwrot zadatku przez powoda nastąpi w przypadku nieuzyskania warunków zabudowy zgodnych z wnioskiem kupującego. Zdaniem sądu jednoznaczne określenie w umowie warunków zwrotu zadatku skutkuje brakiem zastosowania reżimu art. 394 k.c. Zdaniem sądu w świetle § 3 umowy, odsyłającego do art. 394 k.c., niewykonaniem zobowiązania przez pozwanego-kupującego byłby brak złożenia wniosku o warunki zabudowy, co nie miało miejsca. W konsekwencji zwrot zadatku jest zasadny.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu podzielił powyższe stanowisko sądu okręgowego. Na wstępie zwrócił uwagę, że wręczenie zadatku przy zawarciu umowy może mieć różne znaczenie. W pierwszej kolejności wyznaczają je postanowienia umowy lub zwyczaj. Dopiero przy ich braku zastosowanie znajdzie szczególna reguła interpretacyjna z art. 394 k.c., która określa sens prawny zachowania

się stron. Następnie wskazał, że z § 5 umowy przedwstępnej wprost wynika, że jedynym warunkiem zwrotu zadatku było nieuzyskanie warunków zabudowy i pozwolenia na budowę. W świetle faktycznego stanu sprawy pozwany nie ponosił odpowiedzialności za nieuzyskanie warunków budowy i nie doszło też do rozwiązania umowy. Niewykonanie umowy było wynikiem okoliczności, za które żadna ze stron nie odpowiadała, co skutkowało powstaniem obowiązku zwrotu zadatku przez powoda.

Przedstawione powyżej stanowisko sądu apelacyjnego wpisuje się w przyjęty w orzecznictwie Sądu Najwyższego sposób wykładni postanowień art. 394 k.c. w zakresie określenia skutków prawnych w art. 394 k.c. Podkreśla się w nich, że skutki prawne określone tymi normami mogą wystąpić jedynie przy braku odmiennych postanowień umownych lub zwyczaju (m.in. wyroki: z dnia 8 lutego 2008 r., I CSK 328/07 OSNC 2009, nr 4 poz. 60 ; z dnia 23 lutego 2001 r., II CKN 314/99, LEX 52344).

ALEKSANDRA KSIĘŻYK

Starszy Manager w Departamencie Prawnym. Radca prawny, od 2013 roku związana z Russell Bedford. Kieruje Działem Prawnym w Kancelarii Russell Bedford. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy w warszawskich Kancelariach Prawnych głównie przy obsłudze średnich i dużych przedsiębiorstwach, ale również spółek Skarbu Państwa. W swojej praktyce zajmowała się postępowaniami sądowymi i administracyjnymi, a także tworzeniem różnego rodzaju umów, w tym z elementami prawa własności intelektualnej, porozumień, regulaminów, dokumentacji wewnętrznej, a także zakupowej. Jednakże głównym obszarem praktyki i zainteresowania jest prawo handlowe i procesy transformacyjne przedsiębiorstw z elementami prawa podatkowego i bilansowego. Zajmuje się przygotowaniem, a następnie wdrożeniem i przeprowadzeniem procesów połączeń, podziałów i przekształceń, a także tworzeniem i likwidacją podmiotów. W zakresie postępowania opracowuje strategie procesowe lub negocjacyjne. Realizuje niestandardowe projekty i wdraża nieszablonowe rozwiązania, przygotowywane zgodnie z indywidualnymi potrzebami klientów. Autorka artykułów dotyczących głównie aspektów związanych z procesami transformacyjnymi.

KATALOG SZKOLEŃ WYJAZDOWYCH LIPIEC-WRZESIEŃ 2017

SZKOLENIA WYJAZDOWE PROPONOWANE SĄ WYMAGAJĄCYM FIRMOM, KTÓRE OPRÓCZ NABYCIA PRAKTYCZNEJ WIEDZY Z ZAKRESU AKTUALNYCH PRZEPISÓW I ZMIAN W PODATKACH, KADR I PŁAC, PRAWIE CZY RACHUNKOWOŚCI, CHCĄ ZAPEWNIĆ SWOIM PRACOWNIKOM MOŻLIWOŚĆ REGENERACJI I NABRANIA SIĘ DO DALSZEJ OWOCNEJ PRACY.

Szkolenia wyjazdowe organizowane są w najlepszych ośrodkach wypoczynkowych w Polsce, które oferują szereg dodatkowych atrakcji relaksacyjnych jak SPA, baseny, termy, jak również atrakcje stricte

dla aktywnych osób: golf, nauka jazdy konno, wycieczki objazdowe. Jednocześnie prowadzący nasze szkolenia to pracownicy Russell Bedford, którzy na co dzień zajmują się problemami naszych Klientów

związanymi z podatkami i prawem, a nie teoretycy prowadzący jedynie szkolenia. Zachęcamy do korzystania z naszych szkoleń wyjazdowych.

ANNA BRZUSTOWSKA

Starszy Manager w Departamencie Szkoleń i Marketingu. Od 2013 roku związana z kancelarią Russell Bedford Poland. W Russell Bedford odpowiedzialna za nadzór merytoryczno-organizacyjny nad działem szkoleń. Od 2007 roku związana z branżą szkoleniową, w szczególności z zakresem podatkowo-prawnym. Swoje doświadczenie zdobyła podczas pracy w jednej z największych sieci konsultingowo-doradczych na świecie

ZARZĄDZAJĄCY ALTERNATYWNYMI
FUNDUSZAMI INWESTYCYJNYMI (ZAFI)

ALTERNATIVE INVESTMENT
FUNDS MANAGER (AIFM)

ALTERNATYWNE FUNDUSZE INWESTYCYJNE (ASI)

WYCHODZĄC NAPRZECIWIW POTRZEBOM KLIENTA, ZESPÓŁ RUSSELL BEDFORD STWORZYŁ MODEL STRUKTURY UMOŻLIWIAJĄCY INWESTOWANIE W PRYWATNY ALTERNATYWNY FUNDUSZ INWESTYCYJNY, CO KREUJE NOWE INDYWIDUALNE ROZWIĄZANIA DLA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH NASZYCH KLIENTÓW, PRZY RÓWNOCZESNEJ MAKSYMALIZACJI EFEKTYWNOŚCI FINANSOWEJ PROWADZONYCH INWESTYCJI DZIĘKI UZYSKANEMU ZWOLNIENIU Z PODATKI CIT.

Klientowi oferujemy założenie na jego rzecz alternatywnej spółki inwestycyjnej, która stanowić będzie alternatywny fundusz inwestycyjny – podmiot, który pozyskuje kapitał z myślą o inwestowaniu go zgodnie z określoną polityką inwestycyjną, jak również gromadzi aktywa inwestorów.

Stworzona przez nas i zaproponowana naszym Klientom struktura inwestycyjna daje realny zwrot z inwestycji przy bezpieczeństwie prawno-podatkowym.

www.russellbedford.pl

rbmagazine.russellbedford.pl

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02
E: office@russellbedford.pl

Biuro Gdańsk

ul. Jaśkowa Dolina 81
80-286 Gdańsk
F: 22 427 44 02
E: gdansk@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21
E: katowice@russellbedford.pl

